

Stopio Cosbi Corfforol yng Nghymru

Gwybodaeth i'r gweithlu gwasanaethau cymdeithasol

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Mae **21 Mawrth 2022** yn foment hanesyddol i blant a'u hawliau yng Nghymru. O'r diwrnod hwn ymlaen, bydd cosbi plant yn gorfforol yn **anghyfreithlon** yng Nghymru.

Mae'r newid hwn yn digwydd yn sgil Deddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru) 2020 (y Ddeddf).

Fel gweithiwr cymdeithasol proffesiynol yng Nghymru, dyma beth sydd angen i chi ei wybod am y newid yn y gyfraith.

Beth sy'n newid?

Gan eich bod yn gweithio gyda phlant a theuluoedd, mae angen i chi wybod am y newid hwn yn y gyfraith.

O 21 Mawrth 2022, ni fydd unrhyw un yng Nghymru yn gallu defnyddio'r amddiffyniad cosb resymol os yw'n cael ei gyhuddo o ymosodiad cyffredin. Bydd cosbi corfforol o unrhyw fath yn **anghyfreithlon** yng Nghymru.

Pam mae'r newid yn y gyfraith yn bwysig?

Amcan cyffredinol y Ddeddf yw diogelu hawliau plant drwy wahardd cosbi plant yn gorfforol gan rieni a'r rhai sy'n gweithredu in loco parentis. Bydd hyn yn golygu y bydd gan blant yr un amddiffyniad rhag ymosodiad ag oedolion, ac yn gwneud y gyfraith yn gliriach fel ei bod yn haws i blant, rhieni, gweithwyr proffesiynol a'r cyhoedd ei deall.

Bwriedir i'r Ddeddf, ar y cyd ag ymgyrch i godi ymwybyddiaeth a chefnogaeth i rieni, arwain at ostyngiad pellach yn y defnydd o gosb gorfforol ar blant yng Nghymru a goddefgarwch ohono.

Mae hyn yn bwysig oherwydd bod ymchwil yn awgrymu y gallai unrhyw fath o gosb gorfforol fod yn niweidiol i blant.

A fydd y newid yn y gyfraith yn berthnasol i **bawb yng Nghymru**?

Bydd, bydd yn berthnasol i bawb – rhieni neu unrhyw un sy'n gyfrifol am blentyn tra bo'r rhieni'n absennol (in loco parentis).

Ac fel gyda chyfreithiau eraill, bydd yn berthnasol i ymwelwyr â Chymru hefyd.

Beth sy'n digwydd os bydd rhywun yn cosbi plentyn yn gorfforol ar ôl i'r gyfraith newid ar 21 Mawrth 2022?

Byddant yn torri'r gyfraith.

Bydd cyngor a chymorth ar gael ar draws Cymru i annog pobl i roi'r gorau i ddefnyddio cosb gorfforol a dod o hyd i ffyrdd cadarnhaol o reoli ymddygiad plant.

Ni fwriedir i'r newid yn y gyfraith atal rhieni rhag disgyblu eu plant. Fodd bynnag, os ydynt yn cosbi plentyn sydd yn eu gofal yn gorfforol, gallent gael eu cyhuddo o ymosodiad cyffredin. Efallai y cânt gofnod troseddol, sydd yr un fath ar gyfer unrhyw drosedd.

I gael mwy o wybodaeth ar stopio cosbi corfforol yng Nghymru ewch i: llyw.cymru/stopiocosbicorfforol

Stopio Cosbi
Corfforol

Ending Physical
Punishment

Beth y mae hyn yn ei olygu i fy sector i?

Bydd y newid yn y gyfraith yn golygu na all yr heddlu ystyried yr amddiffyniad o gosb resymol pan fyddant yn ymchwilio i ymosodiad honedig ar blentyn gan ei riant neu berson sy'n gweithredu in loco parentis.

Dylech barhau i gyfeirio at Weithdrefnau Diogelu Cymru a'u canllawiau ymarfer wrth ddelio ag achosion o gosb gorfforol. Mae canllaw ymarfer mewn perthynas â'r newid hwn yn y gyfraith yn cael ei ddatblygu.

Ar draws pob sector, bydd dileu'r amddiffyniad o gosb resymol yn golygu y bydd ymarferwyr yn gallu rhoi cyngor clir, diamwys i rieni a gofalwyr bod unrhyw lefel o gosb gorfforol yn anghyfreithlon yng Nghymru.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Cyn i'r gyfraith newid ar 21 Mawrth 2022, mae Llywodraeth Cymru'n gweithio gyda rhanddeiliaid allweddol i sicrhau y bydd y newid hwn yn y gyfraith yn cael ei gweithredu yn y ffordd orau bosibl. Cynrychiolir eich sector yn y gwaith gweithredu gan Gymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru, Gofal Cymdeithasol Cymru a chynrychiolwyr o adrannau gwasanaethau plant amrywiol ar draws Cymru.

Mae'r gwaith hwn yn cynnwys edrych ar brosesau, canllawiau a hyfforddiant y gallai fod angen eu hadolygu neu eu rhoi ar waith yn dilyn y newid yn y gyfraith. Prif allbwn y gwaith hwn ar gyfer y gwasanaethau cymdeithasol yw datblygu'r canllaw ymarfer i eistedd ochr yn ochr â Gweithdrefnau Diogelu Cymru.

Mewn achosion lle mae'r heddlu'n penderfynu bod angen cymryd camau pellach yn dilyn adroddiad o ymosodiad ar blentyn, bydd modd dewis opsiwn adsefydlu yn lle erlyn ochr yn ochr â datrysiad y tu allan i'r llys. Os bydd yr heddlu'n penderfynu ei bod yn briodol cynnig datrysiad y tu allan i'r llys, bydd opsiwn o gymorth rhianta wedi'i deilwra i annog technegau rhianta cadarnhaol a helpu i osgoi aildroeddu. Bydd y cymorth ychwanegol hwn yn cael ei ddarparu gan awdurdodau lleol.

Mae'n bwysig eich bod yn parhau i gael yr wybodaeth ddiweddaraf am ddiweddariadau'r sector gwasanaethau cymdeithasol i ganllawiau a hyfforddiant, gan gynnwys Gweithdrefnau Diogelu Cymru a'r canllawiau ymarfer, yn y cyfnod cyn y newid yn y gyfraith ar 21 Mawrth 2022.

Ble gallaf gael rhagor o wybodaeth?

Gellir dod o hyd i wybodaeth gyffredinol am stopio cosb gorfforol yn:
llyw.cymru/stopiocosbicorfforol

Mae *Magu Plant. Rhowch amser iddo* yn cynnig awgrymiadau ymarferol a gwybodaeth ar fagu plant mewn modd cadarnhaol:
llyw.cymru/rhowchamseriddo

Gweithdrefnau Diogelu Cymru:
diogelu.cymru/index.html

Gweithdrefnau Diogelu Cymru (Canllawiau arfer):
diogelu.cymru/chi/index.c6.html

Grwpiau gorchwyl a gorffen ar weithredu:
llyw.cymru/grwpiau-gweithredu-deddf-plant-diddymu-amddiffyniad-cosb-resymol-cymru-2020

**Mae'r oes wedi newid. Mae agweddau wedi newid.
Does dim lle i gosbi corfforol mewn Cymru fodern.**